

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และ ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้เทคนิคตัวแบบ การชี้แนะและการเสริมแรงทางบวกที่มีต่อการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ทั้งด้านความเข้าใจคำศัพท์ และการใช้คำศัพท์ของเด็กปัญญาอ่อนประเภทดาวินซินโดรม ที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นเด็กปัญญาอ่อนที่มีระดับสติปัญญา อยู่ในช่วง 60-70 เฉลี่ย 64 อายุระหว่าง 3-4 ปี เฉลี่ย 3.8 ปี จำนวน 10 คน ได้รับการคัดเลือกโดยผู้วิจัย ซึ่งได้ตั้งเกณฑ์ไว้ว่า กลุ่มตัวอย่างต้องไม่มีข้อบกพร่องของอวัยวะการออกเสียงการได้ยินและสายตา สามารถสื่อคำพูดหรือพูดตามเป็นคำๆ ได้ กลุ่มตัวอย่างได้รับการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง แบ่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ ซึ่งประกอบด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจคำศัพท์ และแบบทดสอบวัดการใช้คำศัพท์

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการสอนคำศัพท์ ซึ่งประกอบด้วยเทคนิคตัวแบบ การชี้แนะ และการเสริมแรงทางบวกในการสอนกลุ่มทดลอง ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามโปรแกรมการสอนปกติที่โรงเรียนจัด

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ โดยแบ่งระยะการวิจัยออกเป็น 3 ระยะคือ

1. ระยะเตรียมการ (ระยะคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง)

ผู้วิจัยเข้าไปสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มเด็กนักเรียนในโรงเรียนราชานุกูล เพื่อศึกษารูปแบบวิธีการสอน และสร้างความคุ้นเคยกับกลุ่มนักเรียน เพื่อคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 2 อาทิตย์

2. ระยะทดลอง

ระยะนี้ใช้เวลาทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ สามารถแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

2.1 ระยะหาเส้นฐานของพฤติกรรม

ผู้วิจัยจัดให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง) เข้ารับการสอนคำศัพท์ในสภาพการณ์ปกติของโรงเรียน กล่าวคือ ใช้บัตรภาพคำศัพท์เป็นสื่อการสอน และมีลำดับในการสอนคือ

- ครูบอกชื่อภาพ
- ครูให้เด็กพูดชื่อภาพตามทีละคน
- ถ้าเด็กตอบถูกต้อง ได้รับคำชม
- ถูกต้อง 3 ครั้งต่อหนึ่งภาพจะเปลี่ยนภาพใหม่
- ถ้าเด็กตอบไม่ถูกต้องหรือตอบถูกต้องต่ำกว่า 3 ครั้งต่อหนึ่งภาพ ครูสอนภาพเดิม
- ครูถือภาพ 2 ภาพและชี้ภาพให้คู่เป็นตัวอย่าง
- ครูให้เด็กชี้ภาพทีละคน
- ถูกต้อง 3 ครั้งต่อหนึ่งภาพจะเปลี่ยนภาพใหม่
- ถ้าเด็กชี้ไม่ถูกต้องหรือถูกต้องต่ำกว่า 3 ครั้งต่อหนึ่งภาพ ครูสอนภาพเดิม

กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองได้รับการสอนจากครูที่โรงเรียน และมีผู้วิจัยเป็นผู้ช่วยสอน ซึ่งผู้วิจัยจะจดบันทึกจำนวนคำศัพท์ที่เด็กตอบได้/ชี้ได้ถูกต้อง 3 ครั้งต่อหนึ่งภาพ และผู้วิจัยทดสอบความสามารถของกลุ่มตัวอย่างทั้งด้านความเข้าใจคำศัพท์และการใช้คำศัพท์ของกลุ่มตัวอย่างทุกคน

สัปดาห์ละ 1 ครั้ง (วันที่ 3 ของสัปดาห์) ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลระยะนี้ใช้เวลาทั้งสิ้น 2 สัปดาห์ ๆ ละ 3 วัน คือ วันจันทร์ถึงวันพุธ วันละ 30 นาทีต่อกลุ่ม คำศัพท์ที่ใช้ทดสอบจะใช้คำศัพท์ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับการสอนมาแล้ว และทดสอบคำศัพท์ทุกคำตั้งแต่คำที่เริ่มสอน เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของจำนวนคำศัพท์ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง และผู้วิจัยจะบันทึกจำนวนคำศัพท์ที่เด็กชี้/ตอบได้ถูกต้อง 3 ครั้งต่อหนึ่งภาพเท่านั้น

2.2 ระยะเวลาทดลอง

ระยะนี้ผู้วิจัยแยกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยในกลุ่มควบคุมจะได้รับการสอนตามสภาพการณ์สอนปกติที่โรงเรียนจัดให้ (ตามข้อ 2.1) ส่วนกลุ่มทดลองจะได้รับการสอนตามโปรแกรมการสอนที่ผู้วิจัย ซึ่งประกอบด้วย เทคนิคตัวแบบ เส้นในรูปของวิทัศน์ และเทคนิคการชี้แนะและการเสริมแรงทางบวก ตามลำดับการสอนในโปรแกรมการสอนคำศัพท์ (ตามที่กล่าวมาแล้วในหัวข้อ การพัฒนาโปรแกรมการสอนคำศัพท์)

ลำดับของคำศัพท์ที่สอนในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองจะเป็นรูปแบบเดียวกัน (ตามลำดับที่ระบุไว้ในหัวข้อ การพัฒนาโปรแกรมการสอนคำศัพท์เช่นเดียวกัน) และการเปลี่ยนภาพบัตรคำศัพท์นั้น ถือเกณฑ์เดียวกันกับกลุ่มควบคุม คือ จะเปลี่ยนเมื่อเด็กชี้/ตอบ ถูกต้อง 3 ครั้งต่อหนึ่งภาพ

ระยะเวลาทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ ๆ ละ 3 วัน คือ ทุกวันจันทร์ถึงวันพุธ วันละ 30-45 นาที ซึ่งทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองจะได้รับการประเมินผลการเรียนทุกสัปดาห์โดยผู้วิจัย คำศัพท์ที่ใช้ทดสอบจะใช้คำศัพท์ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับการสอนมาแล้ว และทดสอบคำศัพท์ทุกคำตั้งแต่คำที่เริ่มสอน เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของจำนวนคำศัพท์ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง และผู้วิจัยจะบันทึกจำนวนคำศัพท์ที่เด็กชี้/ตอบได้ถูกต้อง 3 ครั้งต่อหนึ่งภาพเท่านั้น

3. ระยะเวลาหลังการทดลอง

เมื่อสิ้นสุดการทดลอง 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยทำการทดสอบความสามารถด้านความเข้าใจ คำศัพท์ และการใช้คำศัพท์ของกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองอีกครั้ง คำศัพท์ที่ใช้ทดสอบจะใช้คำศัพท์ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับการสอนมาแล้ว และทดสอบคำศัพท์ทุกคำตั้งแต่คำที่เริ่มสอน เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของจำนวนคำศัพท์ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง และศึกษาความ

เปลี่ยนแปลงว่า พฤติกรรมและความสามารถของกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้น หรือลดลงหรือไม่ และผู้วิจัยจะบันทึกจำนวนคำศัพท์ที่เด็กชี้/ตอบได้ถูกต้อง 3 ครั้งต่อหนึ่งภาพเท่านั้น

ผลการวิจัย

จากการวิจัย ปรากฏว่า กลุ่มทดลอง มีจำนวนคำศัพท์ที่ได้จากการทดสอบทั้งด้านการใช้คำศัพท์และความเข้าใจคำศัพท์มากกว่ากลุ่มควบคุมทั้งในระยะทดลองและระยะหลังการทดลอง ทั้งจากการเปรียบเทียบรายบุคคลและรายกลุ่ม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การใช้เทคนิคตัวแบบ การชี้แนะ และการเสริมแรงทางบวก จากโปรแกรมการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีผลในการเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ในเด็กปัญญาอ่อนของผู้เข้ารับการทดลองได้

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาพฤติกรรมเด็กพิเศษ โดยเฉพาะเด็กเล็กต้องอาศัยความคุ้นเคยเป็นอย่างมาก และการสร้างความคุ้นเคยนั้นต้องอาศัยระยะเวลาที่ยาวนานพอสมควร จากการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา 2 สัปดาห์ในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับเด็ก เพื่อเด็กจะได้ให้ความร่วมมือในการวิจัย
2. สภาวะทางอารมณ์ของเด็กพิเศษ โดยเฉพาะเด็กปัญญาอ่อนมักไม่คงที่และถูกกระทบกระเทือนได้ง่าย ดังนั้นก่อนเริ่มทำการเก็บข้อมูลจริง ต้องปรับสภาวะอารมณ์ของเด็กให้พร้อมก่อน เช่น ทำกิจกรรมอื่นร่วมกัน ฯลฯ
3. การใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ เช่น วัตถุที่จับ ภาพยนตร์ ฯลฯ นั้น เด็กพิเศษจะให้ความสนใจ ดังนั้น ควรมีการวิจัยโดยใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ในการปรับพฤติกรรมอื่น ๆ ในเด็กพิเศษได้
4. ช่วงความสนใจของเด็กพิเศษมักจะสั้นกว่าเด็กปกติ ดังนั้นการเรียนการสอนเด็กพิเศษ จึงต้องใช้เทคนิควิธีในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การให้การเสริมแรงเป็นสิ่งที่เด็กชอบ, การใช้อุปกรณ์สื่อการสอนที่น่าสนใจ ฯลฯ เพื่อดึงความเข้าใจและสร้างสมาธิให้เด็กให้มีความสนใจ ซึ่ง

อาจปรับปรุงวิธีการให้เหมาะสมกับเด็กพิเศษแต่ละประเภท

5. ในการวิจัยครั้งต่อไป ในการศึกษาเด็กพิเศษในรูปแบบของกลุ่ม กรณีที่จะต้องให้
ผู้วิจัยคนเดียว ไม่มีผู้ช่วยควรใช้กลุ่มตัวอย่างไม่เกิน 3 คนเพราะถ้ามากกว่านี้ จะทำให้การ
ควบคุมกลุ่มเป็นไปได้ยาก เพราะ เด็กพิเศษมักถูกแปรเปลี่ยนความสนใจได้ง่าย